

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

1

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אלון גבזון :

המבקשים

1. XXX

2. XXX

3. XXX

4. XXX

5. XXX

6. XXX

7. XXX

8. XXX

ע"י ב"כ עו"ד ליאת אסרף

נגד

המשיבים

1. XXX

ע"י ב"כ עו"ד קליין

2. האפוטרופוס הכללי

ע"י ב"כ עו"ד ריבלין - זיתונה

פסק דין

2

3

בפני בקשה לביטול ייפוי כוח מתמשך אשר ניתן לו תוקף על ידי המשיב 2 – האפוטרופוס הכללי ביום 18.12.17 בהתאם לסעיף 32 יט' לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות.

4

5

6

להלן השתלשלות העניינים:

7

8

1. המבקש 1 הנו כבן 75 שנים, נשוי למבקשת 8, ואב לשמונה ילדים.

9

10

משיב 1 ומבקשים 6-2, הנם ילדיו של מבקש 1.

11

12

מבקשת 7 הנה כלתו של מבקש 1.

13

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

- 1 2. ביום 02.11.17 חתם המבקש 1 על ייפוי כוח מתמשך לפיו מינה את בנו - המשיב 1 כמיופה
2 כוחו לטפל בענייניו הרכשיים והאישיים והרפואיים (להלן: " **מסמך ייפוי הכוח**
3 **המתמשך**").
4
- 5 3. ביום 13.12.17 הופקד מסמך ייפוי הכוח המתמשך הנ"ל, על ידי עורך דין XXXX XXX
6 במרשם האפוטרופוס הכללי.
7
- 8 4. ביום 18.12.17 נמסרה הצהרת המשיב 1 – מיופה הכוח לפיה, המבקש 1 – הממנה איננו
9 מסוגל לדאוג לענייניו הרכשיים האישיים והרפואיים.
10
- 11 להצהרתו זו מיום 18.12.17 צירף המשיב 1 תעודת רופא הנושא תאריך מיום 10.12.17
12 והחתומה על ידי הפסיכיאטר ד"ר XXX.
13
- 14 5. ביום 18.12.17 ניתנה הודעה מטעם המשיב 2 – האפוטרופוס הכללי על כניסה לתוקף של
15 ייפוי הכוח המתמשך.
16
- 17 6. ביום 26.12.17 מסר המבקש 1 למשיב 2 – האפוטרופוס הכללי הודעה לפיה הוא מבקש
18 לבטל את מסמך ייפוי הכוח המתמשך. המבקש 1 טען כי לא נאמר לו על מה חתם ולא
19 הוסברו לו ההשלכות של ייפוי הכוח המתמשך עליו חתם.
20
- 21 7. ביום 27.12.17, ובעקבות הודעת הממנה – המבקש 1, הודיע המשיב 2 – האפוטרופוס הכללי
22 למבקש 1 ולמשיב 2 על ביטול מסמך ייפוי הכוח המתמשך.
23
- 24 8. משהסתבר בבדיקה נוספת שנעשתה על ידי המשיב 2 – האפוטרופוס הכללי כי המבקש 1
25 מנוע מביטול ייפוי הכוח המתמשך וזאת נוכח הסעיף הכובל הכלול בייפוי הכוח ובהתאם
26 לסעיף 32 כ"ג (ד) לחוק האמור, שלח המשיב 2 – האפוטרופוס הכללי הודעה מתקנת
27 למבקש 1 ולמשיב 1 לפיה הואיל וקיימת במסמך ייפוי הכוח המתמשך פיסקה המגבילה את
28 יכולתו של הממנה - המבקש 1 לבטל את המסמך, לא ניתן לבטל את ייפוי הכוח המתמשך
29 לאחר שנכנס לתוקף.
30
- 31 9. ביום 05.02.18 הגישו המבקשים בקשה "בהולה לביטול יפוי כוח מתמשך / לפיטוריי מיופי
32 כוח".

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

- 1
- 2 10. ביום 11/2/18 הגיש המשיב 2 – ב"כ האפוטרופוס הכללי את תגובתו לבקשה, וביום
- 3 18/2/18 הגיש המשיב 1 את תגובתו לבקשה.
- 4
- 5 11. היום, 28.02.18, התקיים דיון בנוכחות הצדדים ובאי כוחם, למעט המבקשת 4 אשר
- 6 מסיבות אישיות שחררתי אותה מלהתייצב לדיון הנ"ל.
- 7
- 8 **טענות הצדדים:**
- 9
- 10 12. להלן עיקר טענות המבקשים:
- 11
- 12 א. המשיב 1 הוחתם על ייפוי הכוח המתמשך מבלי שידע על מה הוא חותם ומתוך
- 13 הטעייה. המשיב 1, לקח את המבקש 1 לעורך דין וזאת לאחר טיפולים כימותרפיים
- 14 לצורך עריכת ייפוי כוח מתמשך על מנת להקנות למשיב 1, את כל הסמכויות על
- 15 המבקש 1, תוך שהוא מציין בפניו כי החתימה אצל עורך הדין נדרשת לצורך שעות
- 16 נוספות של מטפלת מטעם הביטוח הלאומי.
- 17
- 18 ב. המבקש 1 לא ידע כי ערך ייפוי כוח מתמשך והדבר נודע לו רק עם קבלת המכתב
- 19 מהמשיב 2 – האפוטרופוס הכללי בדבר כניסתו לתוקף של ייפוי הכוח המתמשך
- 20 ביום 18.12.17.
- 21
- 22 ג. עם היוודע הדבר כאמור, פנה המבקש 1 הן למשיב 1 והן למשיב 2 בבקשה בהולה
- 23 לביטול ייפוי הכוח המתמשך שניתן בניגוד לרצונו תוך מרמה.
- 24
- 25 מיד לאחר משלוח הבקשה לביטול ייפוי הכוח המתמשך, קיבל המבקש 1 "מכתב
- 26 פרידה" מהמשיב 1, וניתק עמו כל קשר
- 27
- 28 ד. המבקש 1 הנו אדם שאומנם חולה אונקולוגית אך הנו אדם בריא מבחינה שכלית
- 29 וקוגניטיבית, ומשכך לא התקיים התנאי לכניסה לתוקף של ייפוי הכוח המתמשך
- 30 וזאת בהתאם לסעיף 32 י' לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות.
- 31

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

- 1 ה. המשיב 1 מנסה להשתלט על המבקש 1, תוך כדי מרמה והצגת מסמכים כוזבים.
2 רצונו של המשיב 1 לשלוט במבקש 1 בא לידי ביטוי אף בהוספת פיסקה כובלת
3 לייפוי הכוח המתמשך וכן בהוספת סעיף בדבר מניעת מידע מבני משפחתו.
4
- 5 ו. ייפוי הכוח המתמשך נחתם תחת השפעה בלתי הוגנת מטעם המשיב 1, וכאמור ללא
6 ידיעת המבקש 1, ומשכך נפלו פגמים בעריכת ייפוי הכוח, והוא עומד בניגוד לרצונו
7 של המבקש 1.
8
- 9 ז. המשיב 1 מנסה באמצעות ייפוי הכוח המתמשך לחדש תביעה רכושית אשר הגיש
10 המבקש 1 (תמ"ש 16072/11/17) כנגד המבקשים 2, 3 ו-6 ואשר נמחקה בהסכמת
11 הצדדים בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 24.12.17.
12
- 13 13. להלן עיקר טענות המשיב 1:
14
- 15 א. ייפוי הכוח המתמשך נחתם על ידי המבקש 1 כדין תוך שהוא מבין על מה הוא
16 חותם, ולאחר שהוא זה אשר ביקש לערוך את המסמך.
17
- 18 חזקה על עורך הדין שערך את ייפוי הכוח המתמשך כי פעל נאמנה, ובכלל זה עורך
19 הדין XXX XXX נפגש במשרדו עם המבקש 1 שלוש פעמים, ואף שוחח עמו בנפרד
20 ושלא בנוכחותו של משיב 1.
21
- 22 ב. מאחורי בקשת המבקש 1 לביטול ייפוי הכוח המתמשך עומדים יתר המבקשים
23 אשר לוחצים אותו לעשות כן וכי אין בכוחו לעמוד בלחצים אלו.
24
- 25 ג. למשיב 1 אין כל עניין אישי ברכושו של המבקש 1, וכל שמבקש הוא להשיב למבקש
26 1 את רכושו אשר נלקח ממנו על ידי המבקשים 2, 3 ו-6. ככל שבית המשפט יקבע
27 כי המבקש 1 הנו בלתי כשיר וכי יש למנות אפוטי לניהול רכושו (שנושל ממנו על ידי
28 המבקשים 2, 3 ו-6) הרי שיש סכסכים לביטול ייפוי הכוח המתמשך ושימונה אפוטי
29 חיצוני לניהול הרכוש ולעניין הטיפול בבריאותו ובמחלתו הקשה של המבקש 1.
30
- 31 ד. מאחר והמבקש 1 צפה פני העתיד, צפה את תגובת ילדיו, ביקש הוא כי יוכנס סעיף
32 כובל לייפוי הכוח המתמשך לפיו רק בית המשפט ידון בעניין של ביטול ייפוי הכוח.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

- 1
- 2 ה. בשל יחסיו המורכבים של המבקש 1 עם יתר המבקשים בחר במשיב 1 כמי שיהיה
- 3 מיופה הכוח, ולעניין אי מסירת מידע לרעייתו – המבקשת 8, הגם שמתגוררים
- 4 תחת קורת גג אחת הרי שבפועל הם פרודים מזה 30 שנים.
- 5
- 6 ו. הכניסה לתוקף של ייפוי הכוח נעשתה לאור תעודת הרופא מיום 10.12.17 בדבר
- 7 מצבו הרפואי והקוגניטיבי של המבקש 1.
- 8
- 9 ז. משקיבל לידי את מכתבו של האפוטרופוס הכללי בדבר ביטול ייפוי הכוח נכנס
- 10 לסערת רגשות, כתב את מכתבו הנרגש למבקש 1. אולם משקיבל את המכתב השני
- 11 של האפוטרופוס הכללי בדבר היות ייפוי הכוח בתוקף ולאחר שיחתו עם המבקש 1
- 12 ביקש להמשיך ולטפל באביו כבראשונה.
- 13
- 14 14. עיקר טענות המשיב 2 - האפוטרופוס הכללי:
- 15
- 16 א. בשים לב לפסקה הכובלת בייפוי הכוח המתמשך רק בית המשפט יכול לבטל את
- 17 ייפוי הכוח המתמשך.
- 18
- 19 ב. משעה שהתיקון לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות נכנס לתוקף פועל
- 20 המשיב 2 – האפוטרופוס הכללי בהתאם לחוק אף כי טרם תוקנו התקנות
- 21 המסדירות את סוגיית תעודת הרופא אשר מכוחה נכנס ייפוי הכוח המתמשך
- 22 לתוקף.
- 23
- 24 ג. האפוטרופוס הכללי מונה לנהל את מרשם ההפקדות של ייפוי הכוח המתמשכים
- 25 ואינו מוסמך לבדוק טענות הנוגעות לאמיתות מסמך ייפוי הכוח המתמשך וגם לא
- 26 את תעודת הרופא אשר מכוחה נכנס ייפוי הכוח לתוקף.
- 27
- 28 **דיון והכרעה:**
- 29
- 30 15. לאחר שעיינתי באשר הוגש בתיק ושמעתי את המבקש 1 ואת המשיב 1 בדיון שהתקיים
- 31 בפניי היום, סבורני כי ייפוי הכוח המתמשך פקע וזאת כפי שיובהר להלן.
- 32
- 33 16. סעיף 32 כ"ב לחוק הכשרות המשפטית קובע כי:

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

"ייפוי כוח מתמשך יפקע בהתקיים אחד מאלה...:
(5) מיופה הכוח הודיע בכתב לממנה הוא אינו מעונין
לשמש מיפה כוח"...

17. כאמור לעיל שלח המשיב 1 "מכתב פרידה" למבקש 1 בו כתב בין היתר כי:

"אבא יקר, אני שמח, שנפל בחלקי לטפל בך...
אני מעריך אותך מאוד, על העמידה האיתנה שלך,
מול כל הלחצים שהופעלו עליך על ידי כל המשפחה...
לצערי נשברת, אני מבין אותך ואני מכבד מאוד את
החלטתך... בצער רב, במכתב זה, אני נפרד ממך
לעולמים,
אני מאחל לך מקרב לב, בריאות, אושר ואריכות ימים".
(ההדגשה שלי - א.ג.)

18. סבורני כי יש לראות ב"מכתב הפרידה" של המשיב 1, ובדבריו הברורים לאביו כי: "אני
נפרד ממך לעולמים" משום הודעה של המשיב 1 – מיופה הכוח למבקש 1 – ממנה, כי הוא
אינו מעונין לשמש מיופה כוח, ומשכך ייפוי הכוח פקע בהתאם לסעיף 32 כ"ב (5).

19. משהודיע המשיב 1 בכתב לממנה – המבקש 1 כי הוא אינו מעוניין לשמש מיופה כוח, וייפוי
הכוח פקע, לטעמי אין המשיב 1 יכול לחזור בו מהודעתו זו.

בעניין זה מצאתי להפנות להבחנה שבין סעיף 32 כ"ג (ג) לחוק (שעניינו ביטול ייפוי כוח
מתמשך בידי הממנה) לבין סעיף 32 כ"ב (5) לחוק. בעוד שבמקרה של ביטול ייפוי כוח
מתמשך בידי הממנה, החוק מאפשר לממנה לחזור בו מהודעת הביטול (תוך פניה לבית
המשפט), הרי שאפשרות זו לא קיימת כאשר ייפוי הכוח פקע מכוח סעיף 32 כ"ב (5).

20. משמצאתי כי ייפוי הכוח המתמשך פקע כמפורט לעיל, ועל כן הוא בטל, הרי שאיני נדרש
להכריע בטענות הצדדים בדבר הליך החתימה על ייפוי הכוח, וכניסתו לתוקף של ייפוי הכוח
המתמשך.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

21. אכן מאשר הוצג בפניי עולות תמיהות ושאלות באשר לתהליך החתימה של המבקש 1 על ייפוי הכוח המתמשך וכן ביחס לכניסתו לתוקף:
- א. הגם שיפוי הכוח המתמשך נחתם ביום 2/11/17, הרי שצוין בו כי מועד הכניסה לתוקף לעניינים הרכושיים שבו יהיה ב 16/10/17.
- ב. במהלך הדיון השיב מבקש 1 לשאלות בית המשפט, באופן בו ניתן היה להתרשם כי מבקש 1 מתמצא בזמן ובמקום, ומבין את מהות ההליך המשפטי המתנהל.
- ג. במסמך הרפואי מיום 22/10/12, שנערך לצורך עריכת יפוי הכוח המתמשך, ציין דר' XXX כי מבקש 1 " מסודר בהופעתו החיצונית מודע צלול...שיפוט ובוהן המציאות שמור לסיכום הנ"ל אינו סובל מהפרעה נפשת או דמנציה". אולם בתעודת הרופא מיום 10/12/17, ואשר מכוחו נכנס יפוי הכוח לתוקף, ציין אותו רופא כי מבקש 1 " סובל מסרטן...סובל מתסמינים דיכאוניים...קיימת ירידה בתפקודים הקוגניטיביים...אינו מסוגל לתפקד מתקשה לדאוג לענייניו הרכושיים...".
- השינוי במצבו של מבקש 1, כעולה משני המסמכים הרפואיים הנ"ל, בפרק זמן קצר של כחודש ימים, מחייב בחינה זהירה של טענות הצדדים.
- ד. בתעודת הרופא מיום 10/12/17, ואשר כאמור מכוחה נכנס יפוי הכוח המתמשך לתוקף, ציין דר' XXX כי מבקש 1 מסוגל להביע דעתו בעניין מינוי אפוטרופסות אך אינו מסוגל להופיע בבית המשפט.
- בניגוד לעמדתו של דר' XXX, התייצב מבקש 1 באולם בית המשפט בדיון שהתקיים היום בפני.
- ה. הגם שדר' XXX, וכך גם משיב 1, סברו כי מבקש 1 אינו מסוגל לדאוג לענייניו, הרי שלשאלת בית המשפט ענה משיב 1 כי מבקש 1 שילם בעצמו למומחה סך של 600 ₪.
- ו. בתעודת הרופא מיום 10/12/17 מתייחס דר' XXX למינוי אפוטרופוס ולא ליפוי כוח מתמשך.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

משקבעתי כי יפויי הכוח פקע כמפורט לעיל, איני נדרש להכריע בשאלות לעיל.

22. אינני מקבל את עמדת משיב 2 – האפוטרופוס הכללי כי תפקידו "טכני" בלבד המסתכם בניהול המרשם בלבד.

משהמחוקק נתן בידי משיב 2- האפוטרופוס הכללי את הסמכות להודיע בדבר כניסתו לתוקף של יפוי הכוח המתמשך, הרי שלטעמי ניתן בידי סמכות מהותית ולא טכנית. מלאכתו של האפוטרופוס הכללי, לרבות הפקדת יפויי הכוח המתמשך בידי, הינה קונסטרוקטיבית ולא דקלרטיבית, שהרי ובהתאם לסעיף 32 יז לחוק " הפקדת יפוי הכוח היא תנאי מוקדם לכניסתו לתוקף".

ליפויי כוח מתמשך, ובוודאי לזה הכולל פסקה כובלת, משמעות רבה, ומכאן יש ליצוק לתפקידו של האפוטרופוס הכללי תוכן מהותי בבחינת " שומר סף".

אכן צודקת ב"כ המלומדת של משיב 2 כי בהתאם לסעיף 32 יט (ג) לחוק, ברירת המחדל היא שככל שהממנה לא קבע תנאים לכניסתו לתוקף של יפוי הכוח המתמשך, די בכך כי מיופה הכוח ימציא תעודת רופא כי הממנה " אינו מסוגל להבין בדבר". ואכן צודקת ב"כ משיב 2 כי בהעדר תקנות המסדירות את עניין תעודת הרופא אשר מכוחו נכנס יפוי הכוח לתוקף, קיימת לקונה ולכאורה ניתן להסתפק בתעודת רופא החתומה על ידי כל רופא ללא כל הכשרה ייחודית.

ברי כי המקרה שבפני, מחייב את המחוקק להאיץ את מלאכת תקנת התקנות בכל הקשור לתעודת הרופא אשר מכוחו יכנס יפויי הכוח לתוקף, ובכלל זה, מי רשאי לחתום על תעודת רופא ותוכנו של תעודת הרופא.

כדי שהאפוטרופוס הכללי יוכל לבצע את תפקידו המהותי והחשוב - מתן הודעה בדבר כניסתו לתוקף של יפויי הכוח, יש לציידו בתקנות מתאימות.

23. לסיכום, ומשקבעתי כי יפויי הכוח המתמשך נשוא הבקשה שבפני פקע, הרי שהוא מבוטל. ככל שמשיב 1 סבור כי מצבו של אביו מחייב מינוי אפוטרופוס חיצוני, יתכבד ויגיש בקשה מתאימה.

בית משפט לענייני משפחה בבאר שבע

תמ"ש 8182-02-18

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

24. משיב 1, יישא בהוצאות מבקש 1, בסך כולל של 10,000 ₪, אשר ישולמו לו תוך 30 ימים, שאם לא כן יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד לתשלום בפועל.

24. המזכירות תשגר פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק. הנני מתיר פרסום פסק הדין ללא שמות הצדדים וללא פרטים מזהים.

ניתנה היום, י"ג אדר תשע"ח, 28 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.

אלון גביזון, סגן נשיאה

13
14